

Analysis of the Scientific Publications Indexed in the Field of Organizational Knowledge Repositories in the Web of Science Database and the Creation of a Scientific Map

Bent-ol hoda Khabbazan *

Department of Knowledge and Information Science, Faculty of Literature and Humanities,
University of Qom, Qom, Iran. khabbazan.lib@gmail.com

samaneh Abbasi

Department of Knowledge and Information Science, Faculty of Education and Psychology .
University of Isfahan, Isfahan, Iran .samaneh.abbasi988@gmail.com

Abstract

Objective: The aim of this study is to analyze the scientific publications related to organizational knowledge repositories indexed in the Web of Science database and to create a scientific map for this field.

Research Method: This applied research was conducted using a bibliometric approach. Data were retrieved from the advanced search section of the Web of Science database by searching the keyword "organizational knowledge repository" in the subject field, resulting in the retrieval of ۶۶۸ articles. The data were then cleaned and standardized before being entered into bibliometric software, where the desired maps were created. Finally, the software Bibliometrix in R was used to draw the maps.

Findings: The findings showed that a total of ۶۶۸ records were indexed in the Web of Science in the subject area of organizational knowledge repositories. The United States ranked first, with ۸۱۹ records, followed by the United Kingdom and Spain, with ۲۱۱ and ۱۹۰ records, respectively. Based on the data from the Web of Science database, a scientific map for this field was created, showing that the scientific structure of organizational knowledge repositories is composed of ۱۱ main thematic clusters. The first cluster, with ۲۱ keywords, was the largest. The clusters related to organizational repositories and higher education were located in the central but underdeveloped section of the map, indicating potential opportunities for expanding research in these areas. The most frequent keyword was "institutional repositories," with ۳۷۷ occurrences. Among the indexed keywords, "Computer Science, Information Systems & Information Science & Library Science" showed the highest co-occurrence. The United States, the United Kingdom, and Spain had the highest scientific outputs in this field, with

Cite this article: Khabbazan, B. H., & abbasi, S. (۲۰۲۴). An analysis of the status of scientific productions indexed in the field of organizational knowledge repository in the Web of Science database and the creation of a scientific map. *Applied Scientometric Studies*, ۱(۴), -. doi: ۱۰.۲۲۰۹۱/apss.۲۰۲۴.۱۲۰۲۵.۱۰۲۸

Received: ۲۰۲۴-۱۲-۳۱ ; **Revised:** ۲۰۲۴-۱۲-۳۱ ; **Accepted:** ۲۰۲۵-۰۱-۲۱ ; **Published online:** ۲۰۲۵-۰۱-۲۱

© The Author(s).

Article type: Research Article

Published by: University of Qom.

Harvard University contributing the most research in this domain.

Conclusion: This study, while identifying important relationships between keywords, leading individuals and organizations, and the research trends in this field over the years, also highlights the most widely used and referenced thematic areas of organizational knowledge repositories. It was observed that there were no correlations in the application of organizational knowledge repositories across various scientific fields, and gaps in the scientific structure of this domain were detected.

Keywords: Organizational Knowledge Repository, Visualization, Scientific Publications, Scientific Map, Bibliometrics, Web of Science

بررسی وضعیت تولیدات علمی نمایه شده حوزه مخزن دانش سازمانی در پایگاه وب آو ساینس و ترسیم نقشه علمی

بنت الهدا خبازان * ID

دانشجوی دکترا گروه علم اطلاعات و دانش شناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه قم، قم، ایران
khabazan.lib@gmail.com

سمانه عباسی ID

دانشجوی دکترا گروه علم اطلاعات و دانش شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.
samaneh.abbasi988@gmail.com

چکیده

هدف: هدف پژوهش حاضر تحلیل تولیدات علمی نمایه شده مرتبط با مخزن دانش سازمانی در پایگاه استنادی وب آو ساینس و ترسیم نقشه علمی این حوزه است.

روش پژوهش: این پژوهش از نوع کاربردی بوده و با رویکرد علم سنجی انجام شده است. جهت بازیابی داده ها از قسمت جستجوی پیشرفته پایگاه وب آو ساینس استفاده شد و با جستجوی کلید واژه "مخزن دانش سازمانی" در فیلد موضوع ۲۶۴۸ مقاله بازیابی شد. داده ها پس از پالایش و یکسان سازی وارد نرم افزارهای علم سنجی شدند و نقشه های مورد نظر ترسیم شدند. در نهایت، جهت ترسیم نقشه ها از نرم افزار بیبلیومتریکس در نرم افزار R استفاده شد.

یافته ها: یافته ها نشان داد که در مجموع ۲۶۴۸ رکورد اطلاعاتی در حیطه موضوعی مورد نظر در این پایگاه نمایه شده است. کشور آمریکا با تولید ۸۱۹ رکورد اطلاعاتی در رتبه اول قرار دارد و کشورهای انگلستان و اسپانیا با تولید ۲۱۱ و ۱۹۰ رکورد اطلاعاتی در رتبه های دوم و سوم قرار دارند. بر اساس داده های به دست آمده از پایگاه وب آو ساینس، نقشه علمی این حوزه ترسیم و مشخص شد که ساختار علمی مخزن دانش سازمانی از ۱۱ خوشه موضوعی اصلی تشکیل شده است. خوشه اول با ۲۱ کلید واژه بزرگ ترین خوشه شناخته شد. خوشه های مخازن سازمانی و آموزش عالی در بخش خوشه های مرکزی اما توسعه نیافته قرار دارند و این نشان دهنده ظرفیت های بالقوه برای گسترش تحقیقات هستند. پر تکرارترین کلید واژه مربوط به institutional repositories با بسامد ۳۷۷ است. در بین کلید واژه های مقالات نمایه شده، کلید واژه "Computer Science, Information Systems & Information Science & Library Science" دارای بیشترین

https://aps.s.gom.ac.ir/

استناد به این مقاله: خبازان، بنت. الهدا، ع. سی. سمانه. (۱۴۰۳). بررسی وضعیت تولیدات علمی نمایه شده

حوزه مخزن دانش سازمانی در پایگاه وب آو ساینس و ترسیم نقشه علمی. مطالعات کاربردی علم سنجی، ۱(۴)، - . doi: ۲۰۲۴ ۱۲۰۲۵ ۱۰۲۸/aps. ۱۰ ۲۲۰۹۱

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۱۰/۱۱ ؛ تاریخ اصلاح: ۱۴۰۳/۱۰/۱۱ ؛ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۱۱/۰۱ ؛ تاریخ انتشار آنلاین: ۱۴۰۳/۱۱/۰۱

ناشر: دانشگاه قم

نوع مقاله: پژوهشی

© نویسندگان.

هم‌رخدادی بودند. در این حوزه، کشورهای آمریکا، انگلستان و اسپانیا بیشترین تولیدات علمی و دانشگاه هاروارد بیشترین برون‌داد پژوهشی را در این حوزه داشت.

نتیجه‌گیری: این پژوهش ضمن بیان روابط مهم واژگانی، افراد و سازمان‌های برتر و همچنین گرایش پژوهشی این حوزه در سال‌های مختلف، پرکاربردترین و پر مراجعه‌ترین حوزه‌های موضوعی مخزن دانش سازمانی را نیز نشان می‌دهد. در کاربرد مخزن دانش سازمانی در حوزه‌های مختلف علوم، همبستگی وجود نداشت و شکاف‌هایی در ساختار علمی این حوزه مشاهده شد.

کلیدواژه‌ها: مخزن دانش سازمانی، مصور سازی، تولیدات علمی، نقشه علمی، علم سنجی، وب آو ساینس.

مقدمه

امروزه در دسترس بودن و استفاده از اطلاعات، اثرپذیری و قابل مشاهده بودن هر موسسه‌ای را اعم از دانشگاهی، تجاری، سیاسی، مذهبی یا فرهنگی را تعیین می‌کند (چاکوک، نادوزی و اوکافور^۱، ۲۰۲۰). مخزن دانش سازمانی در یک دانشگاه این پتانسیل را دارد که به عنوان شاخصی ملموس برای تعیین درجه کیفی دانشگاه و موسسات آموزش عالی با ارائه دانش تولیدی و فعالیت‌های تحقیقاتی، ارتباطات علمی، اجتماعی و اقتصادی خود را به منصفه ظهور گذاشته و این خود باعث افزایش انگیزه در افراد برای تولید دانش و بهبود وضعیت و ارزش علمی موسسه خواهد شد (عباسی، ۱۴۰۲).

استیون هارناده^۲، بنیانگذار جنبش دسترسی آزاد^۳، روشن کرده است که مخزن دانش سازمانی، نسخه‌های دیجیتالی تحقیقات و بازده‌های فکری یک موسسه را جمع‌آوری، ذخیره و توزیع می‌کند (ناجارکار^۴، ۲۰۲۱). مخزن دانش سازمانی، مجموعه اسناد دیجیتالی است که برای ثبت و حفظ خروجی فکری یک جامعه واحد یا چند دانشگاه استفاده می‌شود (کرو^۵، ۲۰۰۲). به عبارت دیگر، مخزن دانش سازمانی یک نظام الکترونیکی است که محصولات رقمی یک جامعه را گردآوری و نگهداری کرده و دسترسی به آن‌ها را فراهم می‌نماید (فاستر و گیونز^۶، ۲۰۰۵). این مخازن دانشی به طور معمول در دانشگاه‌ها و یا در سایر موسسات غیردانشگاهی مثل موسسات تحقیقاتی، بیمارستان‌ها، سازمان‌های امنیتی، موسسات مالی و شرکت‌های چند ملیتی توسط گروه بزرگی از محققان گسترش یافته است (چاکوک، نادوزی و اوکافور، ۲۰۲۰). کرو (الف^۶، ۲۰۰۲) بیان می‌دارد که محتوای مخزن دانش سازمانی به عنوان یک پایگاه داده مبتنی بر وب، شامل مطالب علمی و سازمانی است (برخلاف مخزن دانش موضوعی، که حاوی مطالبی در سطح یک یا چند سازمان و بر پایه یک موضوع خاص است).

در سال‌های اخیر استفاده از روش‌های علم‌سنجی به منظور شناسایی و ترسیم نقشه‌های علمی مربوط به رشته‌های خاص و حیطه‌های مختلف موضوعی در سطوح ملی و بین‌المللی رواج بسیاری یافته است (خاصه، سوسرای و فخار، ۱۳۹۵). یکی از راهبردهای مؤثر برای دستیابی پژوهشگران به اهداف تحقیقی در حوزه تخصصی خود، درک جامع از چارچوب نظری و ساختاری آن حوزه است.

^۱ . Chukwueke , Nnadozie & Okafor

^۲ . Steven Harnad

^۳ . Open access

^۴ . Nagarkar

^۵ . Crow

^۶ . Foster & Gibons

ترسیم نقشه دانش در حوزه مخزن دانش سازمانی، به عنوان ابزاری قدرتمند، می تواند دید جامعی از روابط بین مفاهیم و مبانی نظری این حوزه ارائه دهد. از سوی دیگر، تحلیل هم‌رخدادی واژگان، به عنوان روشی متداول در پژوهش‌های علم‌سنجی، امکان بررسی ارتباط میان واژگان کلیدی موجود در عنوان، چکیده، کلیدواژه‌ها و متن کامل مقالات را فراهم می‌آورد و به این ترتیب، ساختار دانش در حوزه‌های مختلف را آشکار می‌سازد، که به آن هم‌واژگانی می‌گویند (سهیلی، شعبانی، و خاصه، ۱۳۹۴).

یکی از مهمترین اهداف تولید نقشه‌های علمی، شناسایی الگوها و روندهای پژوهشی، ارائه یک تصویر کلی از وضعیت تحقیقات انجام‌شده و تبیین روابط بین حوزه‌های مختلف پژوهشی، و همچنین درک بهتر روند رشد و توسعه این حوزه‌ها است (صدیقی ۱۳۹۳). در واقع، تحلیل هم‌واژگانی، نوعی تحلیل محتواس‌ت که در آن فراوانی رخداد کلماتی که با هم در یک حوزه به کار گرفته شده‌اند و با این پیش فرض که به هم مرتبط می‌شوند، در نظر گرفته می‌شود (کاستوف، ۱۳۹۳). تحلیل هم‌رخدادی واژگان و تولید نقشه‌های علمی در حوزه مخزن دانش سازمانی، ابزاری قدرتمند برای درک عمیق‌تر روابط میان حوزه‌های پژوهشی مختلف در این حوزه است. پژوهش حاضر با هدف تحلیل تولیدات علمی نمایه شده در پایگاه اطلاعاتی وب‌آو‌ساینس و ترسیم نقشه علمی حوزه مخزن دانش سازمانی، به بررسی ساختار دانش و ارتباطات بین مفاهیم کلیدی در این حوزه پرداخته است.

پرسش‌های پژوهش: هدف از این پژوهش شناسایی برونداد‌های پژوهشی در حوزه مخزن دانش سازمانی و شناسایی نویسندگان، مجلات هسته و کشورهای پرکار در این حوزه است. در این راستا پرسش‌های پژوهش عبارتند از:

۱. بیشترین برونداد‌های پژوهشی منتشر شده در حوزه مخزن دانش سازمانی مربوط به کدام مجلات، نویسندگان، مؤسسات، کشورها و موضوعات است؟
۲. پرتکرارترین کلیدواژه‌های حوزه مخزن دانش سازمانی کدامند؟
۳. توزیع فراوانی کلیدواژه‌های حوزه مخزن دانش سازمانی بر اساس میزان هم‌واژگانی چگونه است؟
۴. ساختار کلی شبکه کلیدواژه‌های پُرسامد در مخزن دانش سازمانی چگونه است؟
۵. مهمترین خوشه‌های مبتنی بر تحلیل هم‌واژگانی در حوزه مخزن دانش سازمانی کدامند؟

۶. گرایش پژوهشی جاری حوزه مخزن دانش سازمانی در بازه زمانی مورد بررسی، چه تغییراتی داشته است؟
۷. خوشه های حاصل از تحلیل هم واژگانی از نظر بلوغ و توسعه یافتگی در نمودار راهبردی حوزه مخزن دانش سازمانی در چه وضعیتی قرار دارند؟

روش شناسی پژوهش

این پژوهش از نوع کاربردی بوده و با رویکرد علم سنجی انجام شده است. جهت استخراج داده ها از قسمت جستجوی پیشرفته وب آو ساینس در تاریخ ۲۰۲۴/۱۲/۱۶ راهبرد جستجوی TS=(Institutional repositories) استفاده شد. با این راهبرد جستجو، ۲۶۴۸ مدرک بازیابی شد. داده ها پس از پالایش و یکسان سازی وارد نرم افزارهای علم سنجی شده و نقشه های مورد نظر ترسیم شده است. در این پژوهش از کتابخانه بیبلیومتریکس در نرم افزار آر جهت نقشه کلی خوشه ها، چگالی و تعداد خوشه ها و کلید واژه ها، ترسیم نقشه کلی و همچنین نقشه خوشه ها و ارتباطات بین کلیدواژه های داخل خوشه ها و مشخص کردن هم رخدادی واژگان استفاده شد.

پیشینه پژوهش در داخل و خارج از کشور

۱. پیشینه پژوهش در داخل کشور

پژوهش سیدین و مختاری (۱۳۹۵)، با هدف بررسی وضعیت خط‌مشی های دسترسی آزاد در مخازن دانش دانشگاه های برتر جهان، به شناسایی این خط‌مشی ها در مولفه های ارائه، محتوا، داده، فراداده، حفاظت و دسترسی مبادرت ورزید. این پژوهش با رویکرد پیمایشی-تحلیلی و توصیفی و با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته انجام شد. جامعه آماری پژوهش را مدیران ۹ مخزن دانش سازمانی با بالاترین رتبه جهانی در سال ۲۰۱۳ تشکیل می دادند که پرسشنامه ها را تکمیل نمودند.

یافته های پژوهش نشان می دهد نیمی از ارسال کنندگان محتوا به مخازن دانش، پژوهشگران دانشگاه ها بودند. در نیمی از مخازن، ارسال محتوا برای برخی منابع اجباری و برای برخی دیگر اختیاری بود و بیشترین حجم منابع ارسالی را پایان نامه ها شامل می شد. بیش از ۷۰ درصد مخازن، امکان دسترسی به متن کامل را فراهم می کردند که از این میان، در ۴/۴۴ درصد موارد، واسپاری متن کامل و چکیده الزامی بود. بیش از ۷۰

درصد مخازن از فراداده دویلین کور استفاده می کردند که در ۵/۵۵ درصد موارد، دسترسی به فراداده برای اهداف غیرتجاری مجاز بود.

پژوهش رشیدی و عباسپور (۱۳۹۶)، با هدف مقایسه مخازن سازمانی دانشگاه های علوم پزشکی کشور از منظر نمایه پذیری و دسترس پذیری در موتور جستجوی گوگل، به ارزیابی منابع این مخازن دانش پرداخت. جامعه آماری این پژوهش شامل ۹ مخزن دانش سازمانی دانشگاه های علوم پزشکی کشور بود که از طریق راهنمای مخازن دانش سازمانی دسترسی آزاد (OpenDOAR) انتخاب شدند. از این میان، ۷ مخزن دانش وابسته به دانشگاه های علوم پزشکی به عنوان نمونه مورد بررسی قرار گرفتند. حجم نمونه با استفاده از جدول مورگان و به روش نمونه گیری طبقه ای ساده تعیین شد و سهم هر یک از مخازن، ۵۴ منبع در نظر گرفته شد. داده ها به شیوه مشاهده ای سیستماتیک گردآوری و با استفاده از آمار توصیفی و آزمون خی دو مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. یافته های پژوهش حاکی از آن است که بیش از ۶۰ درصد منابع موجود در مخازن دانش سازمانی، دارای متن کامل بوده و تفاوت معناداری بین مخازن سازمانی دانشگاه های علوم پزشکی کشور از لحاظ نمایه پذیری و دسترس پذیری در موتور جستجوی گوگل وجود دارد.

عباسی (۱۴۰۲)، با هدف این پژوهش با هدف ارزیابی وضعیت مخازن دانش سازمانی دانشگاه های ایران و ارائه گزارشی از مخازن دانش ثبت شده دانشگاه های ایرانی در فهرست OpenDOAR انجام شده است. پژوهش حاضر از نوع کاربردی بوده و با توجه به ماهیت مسئله، از روش پیمایشی-تحلیلی برای بررسی هدف مورد نظر بهره گرفته است. ابزار گردآوری داده ها، چک لیست محقق ساخته ای مبتنی بر معیارهای ثبت مخازن در OpenDOAR بود. جامعه آماری پژوهش را مخازن دانش ثبت شده در فهرست OpenDOAR تشکیل می دادند. داده ها با استفاده از نرم افزار اکسل تجزیه و تحلیل و نتایج در قالب نمودارها و جداول گوناگون ارائه شده اند.

یافته های پژوهش حاکی از آن است که دانشگاه های علوم پزشکی در ایران از نخستین نهادهایی بوده اند که به ایجاد و توسعه مخازن دانش مبادرت ورزیده اند. از ۱۸ مخزن دانش ثبت شده در OpenDOAR، تعداد ۱۱ مخزن فعال و مابقی غیرفعال بودند. از این

میان، ۹ مخزن دانش به دانشگاه‌های علوم پزشکی و یک مخزن به دانشگاه وابسته به وزارت علوم اختصاص داشت. نمودار رشد مخازن دانش سازمانی در ایران، بیانگر روند کند توسعه این پدیده است. بیشترین نوع مخزن دانش مورد بررسی، مخزن دانش سازمانی بود و تمامی مخازن دانش مورد مطالعه، «سایت مستقل» و مبتنی بر «نرم‌افزارهای متن‌باز» بودند. نتایج نشان می‌دهند که علاوه بر مقالات و پایان‌نامه‌ها، به ثبت سایر منابع کمتر توجه شده است. بیشترین موضوع مورد استفاده در این مخازن دانش، علوم پزشکی و سلامت است.

نوری (۱۳۹۶)، در پژوهشی با رویکرد توصیفی-کاربردی و با استفاده از روش پیمایشی و به شکل مطالعه موردی، به ارزیابی مخزن اطلاعات علمی سامانه اطلاعات پژوهشی اعضای هیئت علمی دانشگاه کردستان با هدف بررسی میزان انطباق این مخزن دانش با ویژگی‌ها و معیارهای یک مخزن دانش مطلوب پرداخت. حجم نمونه بر اساس جدول مورگان و کرجسی تعیین و روش نمونه‌گیری بر مبنای تعداد اعضای هیئت علمی در دانشکده‌ها و گروه‌های آموزشی مشخص گردید. یافته‌های پژوهش حاکی از آن بود که علی‌رغم رضایت نسبی اساتید، سامانه مذکور دارای نواقص و مشکلاتی است که رفع آن‌ها به ارتقاء کیفی آن کمک خواهد کرد. همچنین، اطلاع‌رسانی به موقع و برگزاری منظم و دوره‌ای کارگاه‌های آموزشی با کیفیت، در مشارکت اعضا و بهبود سامانه مؤثر خواهد بود.

۲. پیشینه پژوهش در خارج از کشور

کالرو^۱ (۲۰۰۸)، پژوهشی با هدف توصیف تحلیلی علم‌سنجی از نمونه‌ای از برون‌دادهای پژوهشی در حوزه فیزیک، برگرفته از مخزن سازمانی دانشگاه استراثکلاید (استراپرینتس)، انجام داده است. هدف اصلی این پژوهش، تحلیل کتاب‌سنجی داده‌های گردآوری شده است. اسناد بازیابی شده در استراپرینتس با استفاده از شاخص‌های متنوعی

^۱ . Calero

که سطوح فعالیت، همکاری و میزان دیده شدن را مشخص می‌سازند، توصیف شده‌اند. این شاخص‌ها به منظور شناسایی الگوهای مشخصه مخزن، مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته‌اند. نتایج پژوهش نشان می‌دهد که تعداد اسناد موجود در این مخزن دسترسی آزاد در دوره زمانی مورد بررسی، همگام با افزایش تعداد نویسندگان، مراکز و کشورهای مرتبط با هر سند، افزایش یافته است. از منظر منشأ سازمانی، استقرار مؤسسات اسکاتلندی در جایگاه نخست یا پایانی ۹۴ درصد از کل اسناد، امری قابل انتظار است. اسناد منتشر شده در سال ۲۰۰۰ (به عنوان قدیمی‌ترین اسناد موجود در مخزن)، بالاترین میزان استناد را به خود اختصاص داده‌اند. همبستگی مثبتی میان تعداد استنادها و داندلودها با تعداد کشورهای متمایز استنادکننده و داندلودکننده مشاهده می‌شود. پر استنادترین و پرداندلودترین انواع اسناد، مقالات پژوهشی هستند؛ در حالی که نسخه‌های پس از چاپ (Post-prints) به عنوان پرداندلودترین نوع انتشارات شناخته می‌شوند. همچنین، هیچ ارتباط معناداری میان مجلاتی که بالاترین میانگین استناد به ازای هر سند را در پایگاه وب آو ساینس (WoS) دارا هستند و مجلاتی که بیشترین تعداد استناد را در استراپرنس کسب کرده‌اند، وجود ندارد.

وانی و وانی^۱ (۲۰۱۹)، با هدف سنجش محتوای کاملاً دسترسی آزاد است که توسط پژوهشگران سه دانشگاه برتر ایالات متحده آمریکا ام. آی. تی، سی. آی. تی و استنفورد در حوزه فیزیک مورد استناد قرار گرفته، می‌باشد. این مطالعه در پی شناسایی مجلات اصلی کاملاً دسترسی آزاد است که به طور گسترده توسط پژوهشگران در حوزه فیزیک استفاده می‌شوند و ارزیابی منابع کاملاً با دسترسی آزاد استنادشده با اعمال پارامترهای علم‌سنجی گوناگون به منظور بررسی اعتبار این منابع است.

به این ترتیب پایان‌نامه‌های دکتری دفاع شده در طول سال ۲۰۱۴ در حوزه فیزیک و ارائه شده در مخازن دانش سازمانی مؤسسه فناوری ماساچوست (MIT)، مؤسسه فناوری کالیفرنیا (CIT) و دانشگاه استنفورد به ترتیب انتخاب و برای استخراج منابع استنادشده

^۱ . Wani & Wani

بررسی شدند. سپس، از گوگل اسکالر برای شناسایی مجلات منبع ارجاعات استخراج شده استفاده شد. شاخص‌های عملکرد علم‌سنجی برای بررسی کیفیت مجلات اصلی کاملاً دسترسی آزاد شناسایی شده که توسط پژوهشگران ایالات متحده در حوزه فیزیک مورد استناد قرار گرفته‌اند، استفاده شدند. نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که منابع کاملاً با دسترسی آزاد به اندازه کافی توسط پژوهشگران سه مؤسسه دانشگاهی برتر جهان در ایالات متحده آمریکا استفاده می‌شوند. یافته اصلی پژوهش شامل شناسایی ده مجله برتر کاملاً با دسترسی آزاد به همراه تأثیر آن‌ها بر اساس پارامترهای علم‌سنجی مختلف مانند تعداد دفعات استناد، ضریب تأثیر، شاخص اچ، شاخص آنی، تأثیر به ازای هر انتشار و رتبه‌بندی مجله سایماگو (SJR) است.

سرنکو^۱ و همکاران (۲۰۰۹)، به بررسی هویت و تحولات رشته مدیریت دانش و سرمایه فکری (KM/IC) در بازه زمانی ۱۹۹۶ تا ۲۰۰۸ با بهره‌گیری از تحلیل‌های علم‌سنجی (اسکیسنجومتري) پرداختند. نتایج تحلیل‌ها حاکی از آن بود که به طور میانگین هر مقاله در این کنفرانس توسط ۷۳/۱ نویسنده به نگارش درآمده و سه کشور برتر از حیث تولید علم در این حوزه، ایالات متحده آمریکا، کانادا و انگلستان بوده‌اند. دانشگاه‌های کلگری، پلی تکنیک کاتالونیا و اوویدو و نیز محققان جیمز فالکنر، حوزه ماریا ویدما مارتی و اسکات اریکسون، بیشترین سهم را در تولید علم در این حوزه به خود اختصاص داده‌اند. در این میان، مطالعه موردی، توسعه چارچوب و مرور ادبیات، به عنوان رایج‌ترین روش‌های تحقیق شناسایی شدند.

تانوسکودی^۲ (۲۰۱۱)، به تحلیل کتاب‌سنجی مقالات و منابع آن‌ها در مجله شیمی هند از سال ۲۰۰۵ تا ۲۰۰۹ با هدف شناسایی نقاط قوت و ضعف مجله به منظور بهبود آتی آن پرداخت. در این تحلیل، مواردی از قبیل تعداد مقالات، الگوی نویسندگی، شکل منابع ارجاع شده و غیره مورد بررسی قرار گرفت. نتایج حاصل نشان داد که بخش اعظم مقالات متعلق به کشور هند بوده و بیشترین مقالات نیز توسط دو نویسنده به نگارش درآمده‌اند.

^۱ . Serenko

^۲ . Thanuskodi

همچنین، این مطالعه نمایانگر آن است که اغلب نویسندگان، مجلات را به عنوان منبع اصلی اطلاعات ترجیح می‌دهند. در نهایت، این تحلیل کتاب‌سنجی، بستری ارزشمند برای ارتقای جایگاه مجله شیمی هند فراهم می‌سازد. این پژوهش، به عنوان یکی از نخستین مطالعات از این نوع، دیدگاهی ارزشمند از ماهیت و تحولات این رشته ارائه می‌دهد و می‌تواند برای پژوهشگران دانشگاهی در این حوزه مفید واقع شود.

پژوهش پالچو و همکاران (۲۰۲۱) با عنوان «تحلیل تکامل شبکه‌های همکاری انتشارات علم شهروندی» به بررسی انتشارات مرتبط با علم شهروندی در مجلات نمایه‌شده توسط پایگاه وب آو ساینس، با تمرکز ویژه بر چگونگی تکامل این انتشارات طی ۲۰ سال گذشته و شبکه‌های همکاری شکل گرفته بین محققان، پرداخته است. نتایج نهایی حاصل از این تحلیل به شرح زیر است: الف) درک جامع‌تری از وضعیت کنونی علم شهروندی در نظام دانشگاهی بین‌المللی، شامل تفکیک بر اساس کشورها، حوزه‌های دانش و انجمن‌های میان‌رشته‌ای، به عنوان رویکردی که به طور پیوسته در حال توسعه است، حاصل می‌شود. ب) ضرورت کسب دانش بیشتر در خصوص شبکه‌های مشارکتی و روند تکامل آن‌ها مشخص می‌گردد.

یافته ها

۱. بیشترین برون‌دادهای پژوهشی منتشر شده در حوزه مخزن دانش سازمانی مربوط به کدام مجلات، نویسندگان، مؤسسات، کشورها و موضوعات است؟

مجلات: جدول ۱ مجلات منتشرکننده مقالات حوزه مخزن دانش سازمانی را نشان می‌دهد. همان طور که در جدول ۱ مشاهده می‌شود، مجله " JOURNAL OF ACADEMIC LIBRARIANSHIP" با انتشار ۵۳ مقاله در زمینه پژوهش‌های حوزه مخزن دانش سازمانی پیشتاز است.

جدول ۱. مجلات هسته حوزه مخزن دانش سازمانی

تعداد مقالات	نشریه
۵۳	JOURNAL OF ACADEMIC LIBRARIANSHIP
۳۶	ELECTRONIC LIBRARY
۳۳	LIBRARY MANAGEMENT
۳۲	BMJ OPEN
۳۲	SCIENTOMETRICS
۳۱	DIGITAL LIBRARY PERSPECTIVES
۳۰	LIBRARY REVIEW
۲۹	EVIDENCE BASED LIBRARY AND INFORMATION PRACTICE
۲۹	LIBRARY HI TECH
۲۸	SERIALS REVIEW

<https://ajps.gom.ac.ir/>

جدول ۱ همچنین نشان می‌دهد که مجلات "ELECTRONIC LIBRARY"، "LIBRARY MANAGEMENT" به ترتیب با انتشار ۳۶ و ۳۳ مقاله، رتبه‌های دوم و سوم را در انتشار مقاله در این حوزه داشته‌اند.

نویسندگان: در جدول ۲ نویسندگان پرکار حوزه مخزن دانش سازمانی به همراه تعداد مقالات و استنادات ایشان مشخص شده است.

جدول ۲. نویسندگان پرکار حوزه مخزن دانش سازمانی

ردیف	نویسنده	وابستگی سازمانی	تعداد تولیدات علمی	تعداد استنادات
۱	Abdullah, Abrizah	HARVARD UNIVERSITY	۱۴	۷۴۴
۲	Xia, Jingfeng	UNIVERSITY OF LONDON	۱۲	۳۶۴
۳	Fujita, Mariângela	UNIVERSITY OF CALIFORNIA SYSTEM	۱۲	۱۳۳
۴	Buehler, Marianne A.	STATE UNIVERSITY SYSTEM OF FLORIDA	۱۱	۱۲۹
۵	Kim, Youngseek	UNIVERSITY OF ILLINOIS SYSTEM	۱۰	۹۷

جدول ۲ نشان می دهد که در بین نویسندگان Abdullah, Abrizah از دانشگاه هاروارد با تولید ۱۴ مدرک، با ۷۴۴ استناد دریافتی در رتبه اول قرار دارد و نویسندگان Xia, Jingfeng از دانشگاه لندن با تولید ۱۲ مدرک و ۳۶۴ استناد دریافتی و Fujita, Mariângela از دانشگاه کالیفرنیا با تولید ۱۲ مدرک و با ۱۳۳ استناد دریافتی در رتبه های دوم و سوم قرار دارند.

مؤسسات: در جدول ۳ مؤسسات پرکار حوزه مخزن دانش سازمانی مشخص شده است که نشان می دهد دانشگاه هاروارد با تعداد ۱۰۴ اثر، بیشترین مقاله را در بین مؤسسات دارد.

<https://apss.gom.ac.ir/>

جدول ۳. مؤسسات پرکار حوزه مخزن دانش سازمانی

تعداد	مؤسسات
۱۰۴	HARVARD UNIVERSITY

STATE UNIVERSITY SYSTEM OF FLORIDA	۷۶
UNIVERSITY OF CALIFORNIA SYSTEM	۶۵
UNIVERSITY OF LONDON	۵۵
UNIVERSITY OF MICHIGAN	۴۳
UNIVERSITY OF MICHIGAN SYSTEM	۴۳
JOHNS HOPKINS UNIVERSITY	۴۰
UNIVERSITI MALAYA	۳۹
UNIVERSITY SYSTEM OF OHIO	۳۹
HARVARD MEDICAL SCHOOL	۳۸

کشورها: جدول ۴ کشورهای پرکار حوزه مخزن دانش سازمانی را نشان می‌دهد. بر این اساس، کشور آمریکا با تولید ۸۱۹ مدرک در رتبه اول قرار دارد و کشورهای انگلستان، اسپانیا و هند به ترتیب با ۲۱۱، ۱۹۰ و ۱۵۱ مدرک در رتبه‌های دوم تا چهارم قرار دارند.

<https://apss.gom.ac.ir/>

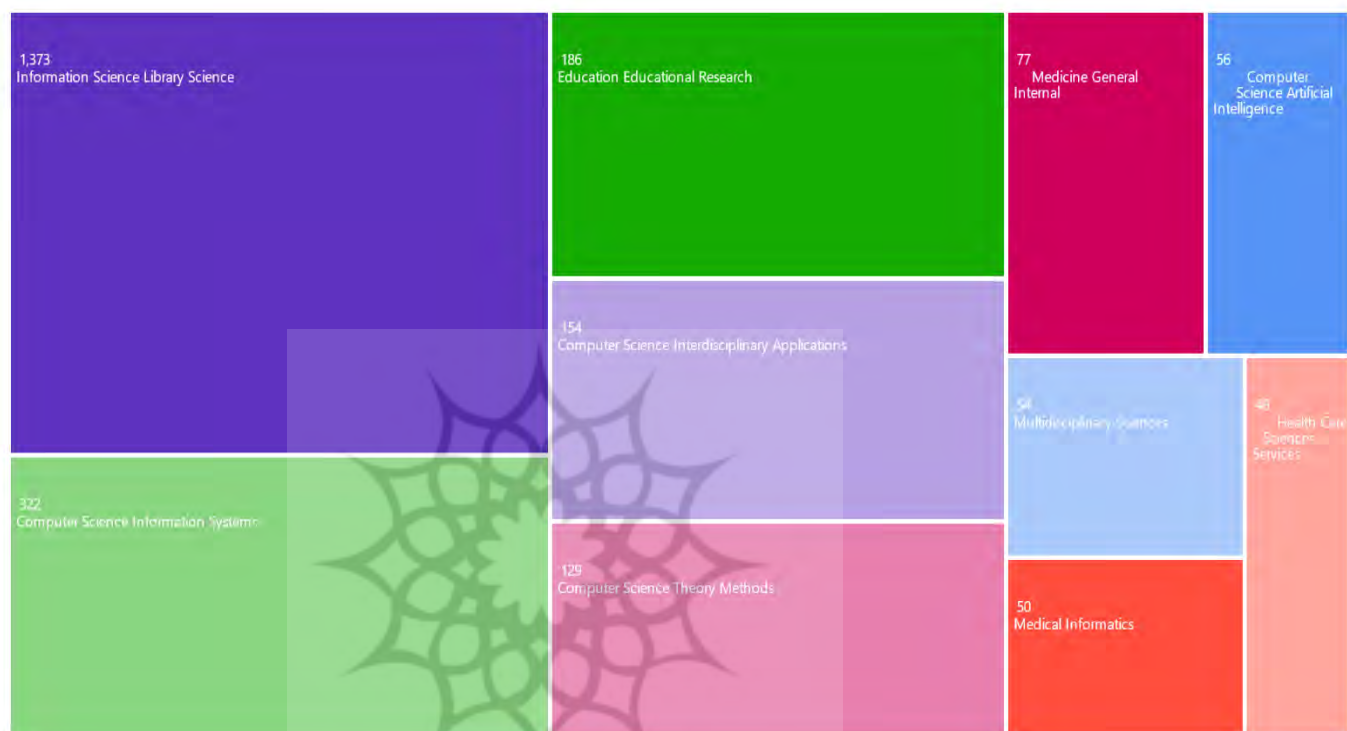
جدول ۴. کشورهای پرکار حوزه مخزن دانش سازمانی

کشور	فراوانی
USA	۸۱۹
ENGLAND	۲۱۱
SPAIN	۱۹۰
INDIA	۱۵۱
BRAZIL	۱۴۳

AUSTRALIA	۱۲۷
CANADA	۱۰۴
GERMANY	۹۱
SOUTH AFRICA	۸۲
NIGERIA	۶۵

موضوعات: نمودار ۱، ده موضوع پر بسامد در حوزه مخزن دانش سازمانی را نشان می دهد. علم اطلاعات و کتابداری، سیستم های اطلاعاتی علوم کامپیوتر، تحقیقات آموزشی آموزش و پرورش، کاربردهای میان رشته ای علوم کامپیوتر، روش های تئوری علوم کامپیوتر، پزشکی عمومی داخلی، هوش مصنوعی علوم کامپیوتر، علوم چند رشته ای، انفورماتیک پزشکی، خدمات مراقبت های بهداشتی علوم موضوعات برتر حوزه نوآوری باز است.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

نمودار ۱. ده موضوع برتر در حوزه مخزن دانش سازمانی

۲. پرتکرارترین کلیدواژه‌های حوزه مخزن دانش سازمانی کدامند؟

جدول ۵ پر بسامدترین کلید واژه‌های مدارک منتشر شده در حوزه مخزن دانش سازمانی را نشان می‌دهد. همان‌طور که مشاهده می‌شود، پر بسامدترین کلید واژه در این حوزه موضوعی، کلید واژه **open institutional repositories** با بسامد ۳۷۷ است و پس از آن، کلیدواژه‌های **open academic libraries**، **institutional repository**، **access** به ترتیب با فراوانی ۳۵۶، ۲۱۵ و ۹۵ در مرتبه بعدی قرار دارند. نمودار ۱ رشته‌هایی که به حوزه مخزن دانش سازمانی توجه کرده‌اند را نشان می‌دهد.

جدول ۵. توزیع فراوانی ۱۰ کلید واژه پر تکرار در مقالات مخزن دانش سازمانی

۳. توزیع فراوانی کلیدواژه های حوزه مخزن دانش سازمانی بر اساس میزان هم واژگانی چگونه است؟

جدول ۶ هم رخدادی واژگان پربسامد حوزه مخزن دانش سازمانی را نشان می دهد. همان طور که در جدول ۶ مشاهده می شود، هم رخدادی میان دو کلید واژه "Computer Science, Information Science & Library Science, Information Systems" بیشتر بین فراوانی را در پژوهش های مخزن دانش سازمانی داشته است. دو زوج "Computer Science, Information Systems" و "Science, Theory & Methods" در رتبه های دوم و سوم جای گرفته اند.

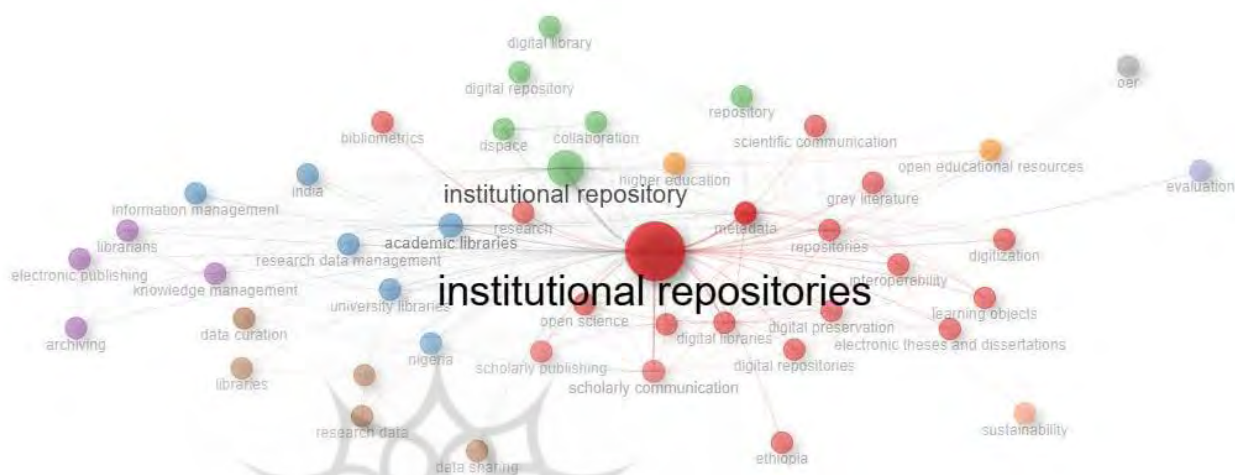
جدول ۶. توزیع فراوانی ۷ زوج برتر هم واژگانی در حوزه مخزن دانش سازمانی

کلمات		فراوانی
Computer Science, Information Systems	Information Science & Library Science	۲۰۶
Computer Science, Information Systems	Computer Science, Theory & Methods	۷۰
Computer Science, Interdisciplinary Applications	Information Science & Library Science	۶۶
Computer Science, Information Systems	Computer Science, Interdisciplinary Applications	۴۰
Computer Science, Theory & Methods	Information Science & Library Science	۳۳
Computer Science, Artificial Intelligence	Computer Science, Theory & Methods	۲۵
Communication	Information Science & Library Science	۲۴

<https://apss.gom.ac.ir/>

۴. ساختار کلی شبکه کلیدواژه های پربسامد در مخزن دانش سازمانی چگونه است؟

نمودار ۳، نقشه مفاهیم حوزه مخزن دانش سازمانی، حاصل تحلیل کلیدواژه های مدارک را نشان می دهد. بزرگی دایره ها نشان دهنده کاربرد بیشتر آن مفاهیم یا کلیدواژه ها در توصیف مدارک است. رنگ دایره ها نیز نشان دهنده خوشه های مفاهیم است.

libraries
ingena
scholarly publishing
scholarly communication
research data
data sharing

ساختار کلی شبکه کلید واژه های پر بسامد حوزه پایگاه وب آو ساینس

دهده می شود، رنگ قرمز شامل کلید واژه هایی مانند
open access و scholarly communication است که
دوری و نزدیکی کلید واژه ها نشان می دهد که مفاهیم
مخزن دانش سازمانی مرتبط هستند.
نوشته های مبتنی بر تحلیل هم واژگانی در حوزه مخزن دانش

<https://apss.qom.ac.ir/>

۱۱ خوشه موضوعی است که در ادامه بدان پرداخته شده است.

سازمانی

خوشه	برچسب خوشه	کلمات	فراوانی
۱	institutional repositories	institutional repositories	۳۷۷

۳۵۶	open access	institutional repositories	۱
۸۹	scholarly communication	institutional repositories	۱
۸۵	digital libraries	institutional repositories	۱
۷۳	metadata	institutional repositories	۱
۶۲	repositories	institutional repositories	۱
۵۶	digital repositories	institutional repositories	۱
۵۱	open science	institutional repositories	۱
۴۰	digital preservation	institutional repositories	۱
۳۶	self-archiving	institutional repositories	۱
۳۴	universities	institutional repositories	۱
۲۵	interoperability	institutional repositories	۱
۲۴	research	institutional repositories	۱
۲۲	bibliometrics	institutional repositories	۱
۲۲	electronic theses and dissertations	institutional repositories	۱
۲۱	learning objects	institutional repositories	۱
۲۰	scholarly publishing	institutional repositories	۱
۱۸	digitization	institutional repositories	۱
۱۸	ethiopia	institutional repositories	۱
۱۸	scientific communication	institutional repositories	۱
۱۷	grey literature	institutional repositories	۱
۹۵	academic libraries	academic libraries	۲
۴۵	university libraries	academic libraries	۲
۲۹	nigeria	academic libraries	۲
۲۹	research data	academic libraries	۲

	management		
۲۲	india	academic libraries	۲
۱۷	information management	academic libraries	۲
۲۱۵	institutional repository	institutional repository	۳
۵۱	dspace	institutional repository	۳
۳۶	digital repository	institutional repository	۳
۳۵	repository	institutional repository	۳
۲۴	digital library	institutional repository	۳
۲۰	collaboration	institutional repository	۳
۳۴	knowledge management	knowledge management	۴
۲۲	librarians	knowledge management	۴
۲۰	electronic publishing	knowledge management	۴
۱۶	archiving	knowledge management	۴
۳۷	higher education	higher education	۵
۳۴	open educational resources	higher education	۵
۲۷	data sharing	data sharing	۶
۲۶	research data	data sharing	۶
۲۳	data management	data sharing	۶
۲۳	libraries	data sharing	۶
۱۷	data curation	data sharing	۶
۲۱	covid-۱۹	covid-۱۹	۷
۲۱	oer	oer	۸
۲۰	public health	public health	۹
۱۸	sustainability	sustainability	۱۰
۱۷	evaluation	evaluation	۱۱

<https://apsr.gon.ac.ir/>

مطابق جدول ۷، تعداد ۱۱ خوشه تشکیل شده به تفکیک مفاهیم مربوطه نشان داده شده است. خوشه اول از ۲۱ مفهوم تشکیل شده است و عمدتاً به نقش مخازن سازمانی و موضوع دسترسی آزاد به اطلاعات مربوط می شود. این خوشه نشان دهنده هسته اصلی پژوهش های این حوزه است. در خوشه دوم ۶ مفهوم مشاهده شد که عمدتاً تمرکز بر کتابخانه های دانشگاهی دارد و به مسائل مدیریتی و

عملیاتی این کتابخانه های پرداخته است. این خوشه تأکید ویژه ای بر مدیریت اطلاعات در چارچوب آکادمیک دارد. در خوشه سوم نیز ۶ مفهوم مشاهده شد که تمرکز این خوشه مشابه خوشه اول اما با نگاهی خاص تر است. این خوشه نشان دهنده ابزارها و سیستم های مورد استفاده در مدیریت و ایجاد مخازن سازمانی است. در خوشه چهارم، ۴ مفهوم مشاهده شد که نشان دهنده پیوند بین مخازن سازمانی و مدیریت دانش است. در خوشه پنجم، ۲ مفهوم مشاهده شد که تمرکز آن ها بر آموزش عالی و اهمیت تولید و به اشتراک گذاری منابع آموزشی باز در محیط های آموزشی است. در خوشه ششم، ۵ مفهوم مشاهده شد که این خوشه اهمیت مدیریت و به اشتراک گذاری داده های پژوهشی را برجسته می کند. این خوشه به توسعه فرهنگ اشتراک گذاری داده ها و مدیریت آن در محیط های دانشگاهی و پژوهشی اشاره دارد. در خوشه هفتم که تنها یک مفهوم در آن مشاهده شد، به مفاهیم مرتبط با بیماری همه گیر کووید ۱۹ مربوط می شود و این خوشه نشان دهنده توجه پژوهشگران به تأثیر این بیماری بر دسترسی به منابع اطلاعاتی و پژوهشی است. خوشه های هشتم، نهم، دهم و یازدهم که هر کدام تنها یک مفهوم را شامل می شود، به مسائل خاص و موضوعات فرعی می پردازند. خوشه هشتم و نهم به کاربرد مخازن در آموزش باز و سلامت عمومی تأکید دارد و خوشه دهم و یازدهم هم موضوعات جدیدتر و بین رشته ای مانند پایداری و ارزیابی اثرات را پوشش می دهند.

۶. گرایش پژوهشی جاری حوزه مخزن دانش سازمانی در بازه زمانی مورد بررسی، چه

تغییراتی داشته است؟

علاوه بر تشکیل خوشه های مفهومی از واژگان هم رخداد در حوزه مخزن دانش سازمانی، گرایش های پژوهشی در طول بازه زمانی مورد بررسی نیز از تنوع و تفاوت برخوردار هستند. در نمودار ۴ کلید واژه های رایج در سال های مختلف نشان داده شده است.

Year

نمودار ۴. کلید واژه های رایج و پر کاربرد هر سال حوزه مخزن دانش سازمانی

در جدول ۸ نیز کلید واژه های برتر هر سال در حوزه مخزن دانش سازمانی مشخص شده است.

جدول ۸. کلید واژه های برتر هر سال حوزه مخزن دانش سازمانی

Term	Frequency	Year (Median)
electronic publishing	۲۰	۲۰۰۵
archives management	۷	۲۰۰۶

radioactive waste	۵	۲۰۰۷
resource sharing	۱۱	۲۰۰۸
digital storage	۱۶	۲۰۰۹
open access publishing	۱۲	۲۰۱۰
knowledge management	۳۴	۲۰۱۱
libraries	۲۳	۲۰۱۲
digital libraries	۸۵	۲۰۱۳
dspace	۵۱	۲۰۱۴
open access	۳۵۶	۲۰۱۵
institutional repositories	۳۷۶	۲۰۱۶
metadata	۷۳	۲۰۱۷
university libraries	۴۵	۲۰۱۸
open educational resources	۳۴	۲۰۱۹
open science	۵۱	۲۰۲۰
pakistan	۱۱	۲۰۲۱
covid-۱۹	۲۱	۲۰۲۲
accessibility	۹	۲۰۲۳

۷. خوشه های حاصل از تحلیل هم واژگانی از نظر بلوغ و توسعه یافتگی در

نمودار راهبردی حوزه مخزن دانش سازمانی در چه وضعیتی قرار دارند؟

در نمودار راهبردی، مرکزیت خوشه جایگاه آن را در حوزه پژوهشی نشان می دهد. تراکم خوشه نیز نشان دهنده بلوغ آن خوشه است.

نمودار راهبردی دارای چهار قسمت است که بر اساس مرکزیت و تراکم تقسیم شده اند. قسمت اول خوشه های بالغ و مرکزی را نشان می دهد. قسمت دوم نشان دهنده خوشه های توسعه یافته اما مجزا است، قسمت سوم بیانگر خوشه های در حال ظهور یا زوال

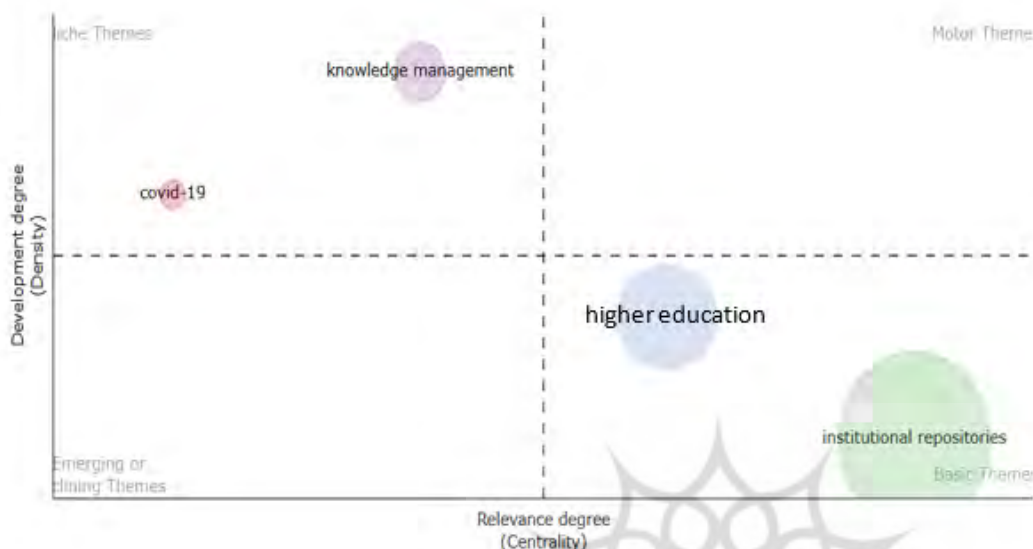
هستند و در نهایت قسمت چهارم خوشه‌های مرکزی، اما نا بالغ را نشان می‌دهد (هو^۱ و همکاران، ۲۰۱۳)

نمودار ۵. بخش‌های مختلف یک نمودار راهبردی (Hu & et al., ۲۰۱۳)

s.gom.ac.ir

بنابراین، با استفاده از مفاهیم مرکزیت و تراکم می‌توان نمودار راهبردی را طراحی کرد تا وضعیت بلوغ و توسعه یافتگی هر خوشه مشخص شود.

نمودار ۶. نمودار راهبردی خوشه های مورد مطالعه

طبق نمودار شماره ۶، خوشه های مدیریت دانش و کووید ۱۹ توسعه یافته اما مجزا هستند. خوشه مخازن سازمانی و خوشه آموزش عالی در بخش خوشه های مرکزی، اما توسعه نیافته قرار دارند. نشان دهنده مرکزی بودن بالا و توسعه یافتگی کم است. خوشه مخازن سازمانی، خوشه موضوعی کلیدی و اساسی در این حوزه است و به عنوان پایه ای برای دیگر مفاهیم استفاده می شود اما احتمالاً به اندازه کافی در ادبیات علمی توسعه نیافته است.

نتیجه گیری

نتایج پژوهش علم سنجی جاری نشان داد که ۲۶۴۸ مدرک در حوزه مخزن دانش سازمانی در پایگاه وب آو ساینس نمایه شده است. مجله JOURNAL OF ACADEMIC LIBRARIANSHIP بیشترین مدرک را در این حوزه منتشر کرده است. یافته های پژوهش حاضر نشان داد که در بین نویسندگان Abdullah, Abrizah از دانشگاه هاروارد با تولید ۱۴ مدرک، با ۷۴۴ استناد دریافتی در رتبه اول قرار دارد. دانشگاه هاروارد

با ۱۰۴ مدرک، بیشترین اثر را در بین مؤسسات در حوزه موضوعی مخزن دانش سازمانی دارد. کشور آمریکا با تولید ۸۱۹ مدرک در رتبه اول قرار دارد، همچنین کشورهای انگلستان و اسپانیا با تولید ۲۱۱ و ۱۹۰ مدرک در رتبه های دوم و سوم قرار گرفته اند.

علم اطلاعات و کتابداری موضوعات برتر این حوزه است. پرتکرار ترین کلید واژه مربوط به institutional repositories با بسامد ۳۷۷ است. در بین کلید واژه های رکوردهای علمی نمایه شده، کلید واژه " Computer Science, Information Systems & Information Science & Library Science" با ۲۰۶ تکرار، دارای بیشترین هم رخدادی هستند.

رکوردهای علمی نمایه شده در ۱۱ خوشه مخازن سازمانی، کتابخانه های دانشگاهی، مخزن سازمانی، مدیریت دانش، آموزش عالی، اشتراک داده، کووید ۱۹، oer، بهداشت عمومی، پایداری و ارزیابی تقسیم بندی شده که خوشه های مدیریت دانش و کووید ۱۹، توسعه یافته اما مجزا هستند. خوشه های مخازن سازمانی و آموزش عالی در بخش خوشه های مرکزی اما توسعه نیافته قرار دارند و این نشان دهنده ظرفیت های بالقوه برای گسترش تحقیقات هستند. هیچ کدام از خوشه ها به مرحله توسعه یافته راه پیدا نکرده است. بنابراین، این تحلیل نمایانگر ظرفیت رشد در این حوزه و ضرورت توجه بیشتر به توسعه خوشه های محوری با هدف ارتقاء سطح دانش و کاربردهای آن در سطوح مختلف است.

<https://apss.qom.ac.ir/>

منابع

- رشیدی، کیانوش؛ عباسپور، جواد. (۱۳۹۶). مقایسه منابع مخازن سازمانی دانشگاه های علوم پزشکی کشور از لحاظ نمایه پذیری و دسترس پذیری در موتور جستجوی گوگل. پژوهشنامه کتابداری و اطلاع رسانی، ۸(۱)، ۱۷۹-۱۹۵.
- سیدین، مریم سادات؛ مختاری، حیدر (۱۳۹۵). خط مشی های دسترسی آزاد در واسپارگاه های دیجیتال برتر دانشگاه های جهان. پژوهشنامه کتابداری و اطلاع رسانی، ۶(۲)، ۱۸۴-۱۶۲.

- خاصه، علی اکبر؛ سوسرایی، مسعود و فخار، مهدی (۱۳۹۵)، تحلیل خوشه‌های موضوعی و ترسیم نقشه‌های علمی پژوهشگران، ایرانی حوزه انگل شناسی با تأکید بر شاخصهای هم تألفی و شاخص اچ. میکروپ شناسی پزشکی ایران، ۷۴-۶۳، (۲) ۱۰.
- عباسی، سمانه (۱۴۰۲)، "ارزیابی وضعیت مخزن دانش سازمانی دانشگاه‌های ایران: بررسی مخازن ثبت شده در *OPEN DOAR*". پایان نامه کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش شناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه قم.
- نوری، زبینه (۱۳۹۶)، "ارزیابی مخزن اطلاعات علمی بر اساس معیارهای مطلوب مخزن دانش سازمانی: مطالعه موردی سامانه پژوهشی اعضای هیات علمی دانشگاه کردستان". پایان نامه کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه پیام نور کرمانشاه.
- Bonilla-Calero, A. I. (۲۰۰۸). Scientometric analysis of a sample of physics-related research output held in the institutional repository Strathprints (۲۰۰۰-۲۰۰۵). *Library Review*, 57(۹), ۷۰۰-۷۲۱.
- Chukwueke, C., Nnadozie, C. D., & Okafor, V. N. (۲۰۲۰). Enhancing academic visibility of faculty members in Nigerian university community: The role of institutional repositories. *International Journal of Research and Scientific Innovations*, ۷, ۸۷-۹۴.
- Crow, R. (۲۰۰۲a). SPARC Institutional Repository Checklist & Resource Guide. Retrieved from: https://sparcopen.org/wpcontent/uploads/۲۰۱۶/۰۱/IR_Guide__Checklist_v_۰.pdf
- Crow, R. (۲۰۰۲b). The case for institutional repositories: A SPARC position paper. Scholarly Publishing, ۲۲۳, ۱-۳۷.
- Hu, C.P., Hu, J.M., Deng, S.L. & Liu, Y. (۲۰۱۳). A co-word analysis of library and information science in China. *Scientometrics*, ۹۷(۲): ۳۶۹-۳۸۲
- Serenko, A., Bontis, N., & Grant, J. (۲۰۰۹). A scientometric analysis of the Proceedings of the McMaster World Congress on the Management of Intellectual Capital and Innovation for the ۱۹۹۶-۲۰۰۸ period. *Journal of Intellectual Capital*, ۱۰. (۲۱)
- Thanuskodi, S. (۲۰۱۱). Bibliometric analysis of the Indian journal of chemistry. *Library Philosophy and practice*, ۱.
- Nagarkar, Shubhada. (۲۰۲۱). Institutional Repositories, Retrieved from <https://www.researchgate.net/profile/Shubhada>

Nagarkar/publication/۳۴۹۷۳۳۶۶۱_Institutional_Repositories/links/۶۰۳f۷f۷۷a۶fdcc۹c۷۸۰de۳c۲/Institutional-Repositories.pdf.

- Wani, Z. A., & Wani, S. A. (۲۰۱۹). Mapping the use of open access resources by doctoral students in the USA by employing citation analysis. *Collection and Curation*, 38(۴), ۱۱۲-۱۱۸.

